

Invloed van de manosfeer op de sociale veiligheid in het onderwijs

Wat onderwijsprofessionals zien en ervaren in de klas en op school

Steeds meer jongeren komen online via sociale media in aanraking met content over mannelijkheid, relaties en succes. Een deel van deze content bevat stereotiepe en soms schadelijke ideeën over mannen, vrouwen en genderdiversiteit: de zogeheten *manosfeer*.

Deze factsheet brengt in beeld hoe Nederlandse onderwijsprofessionals* in het voortgezet onderwijs de invloed van de manosfeer ervaren.

- Wat zien zij gebeuren in de klas en op school?
- En wat hebben zij nodig om hier goed mee om te gaan?

Stichting School & Veiligheid en de alliantie Worden Wie Je Bent lieten dit door Ipsos I&O onderzoeken onder 487 onderwijsprofessionals uit het basis-, voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs.

Het onderzoeksrapport vind je [hier](#).

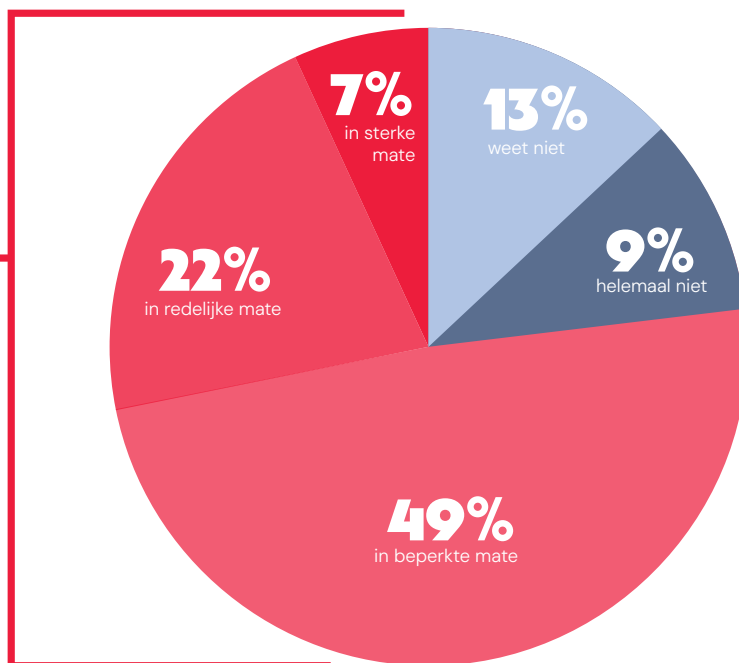
**Worden
Wie Je Bent**

*Met onderwijsprofessionals bedoelen we niet alleen docenten, maar ook beleidsmedewerkers, schoolleiders, mentoren, vertrouwenspersonen, conciërges, leerlingbegeleiders, bestuurders, onderwijsassistenten etc. Omwille van de leesbaarheid verwijzen we naar deze groep met de term 'professionals'.

Onderwijsprofessionals zien invloed van (online) mannelijkheidsbeelden

78%

van de professionals op de middelbare school denkt dat jongens bij hen op school in enige mate beïnvloed worden door online content over mannelijkheid, genderidentiteit en omgang met vrouwen.

Welke signalen nemen onderwijsprofessionals waar bij jongens?

Professionals signaleren wekelijks of vaker het volgende gedrag of uitspraken*:

Praten over rijkdom, ondernemen en fitness (49%)

Negatieve uitspraken over en gedragingen richting mensen die transgender, non-binair of homo zijn (38%)

Ideeën over genderverhoudingen, zoals kwaliteiten of rolverdeling van mannen en vrouwen (38%)

Ironische grappen over man sfeer gerelateerde onderwerpen (28%)

Opmerkingen of grappen richting meiden en lhbt+-leerlingen, die kunnen worden ervaren als seksistisch, denigrerend, vrouwonvriendelijk of pesten (26%)

Afwijzen van zachtheid, empathie of zorgzaamheid bij jongens en mannen (17%)

Mano sfeer jargon en verwijzingen naar influencers zoals Andrew Tate (22%)

Het goedpraten van geweld richting vrouwen (4%)

*Deze uitspraken of gedrag kunnen duiden op invloed van de man sfeer.

Professionals zien meer gedrag dat duidt op invloed van de man sfeer

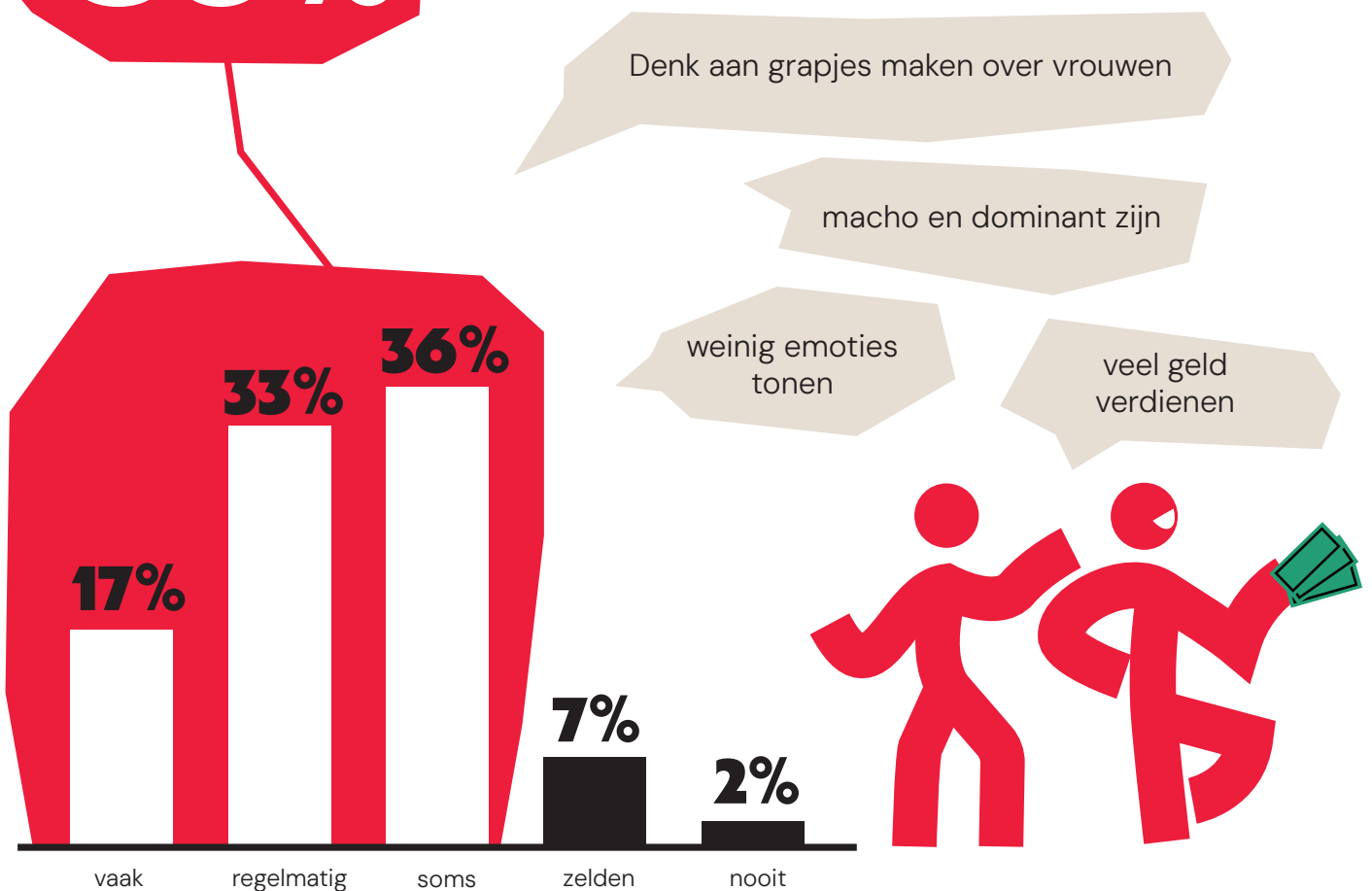
56%

van de professionals in het voortgezet onderwijs signaleert de afgelopen vier jaar een toename van gedragingen bij jongens die mogelijk duiden op invloed van de man sfeer.

Groeiende groepsdruk op 'mannelijk' gedrag bij jongens

86%

van de professionals in het voortgezet onderwijs ziet dat jongens elkaar beïnvloeden om zich op een bepaalde 'mannelijke' manier te gedragen.

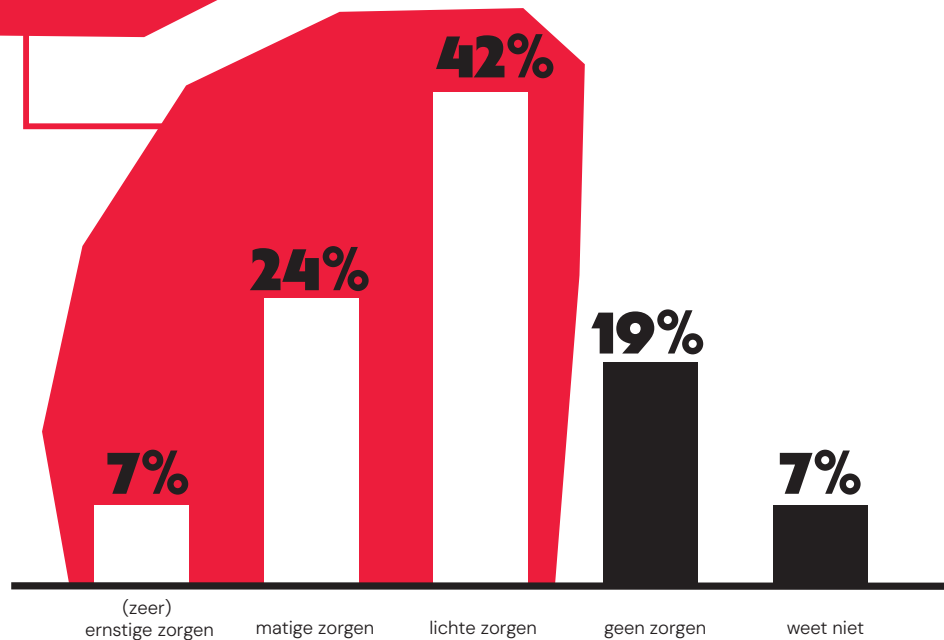
49%

van de professionals heeft het idee dat die beïnvloeding een beetje tot sterk is toegenomen.

Zorgen over de invloed op sociale veiligheid en op jongens

73%

van de professionals in het voortgezet onderwijs maakt zich lichte tot ernstige zorgen over de invloed van online 'manosfeer' content op de sfeer en de sociale veiligheid op hun school.

Over de invloed die dit heeft op jongens maakt 75% van de professionals zich lichte tot ernstige zorgen.

Negatieve invloed op gedrag van leerlingen en het schoolklimaat

Volgens professionals in het voortgezet onderwijs heeft online content over mannelijkheid en relaties voornamelijk een redelijke tot sterke negatieve invloed op:

37%

Verbale
agressie

37%

Onbegrip
tussen meiden
en jongens

31%

Pestgedrag

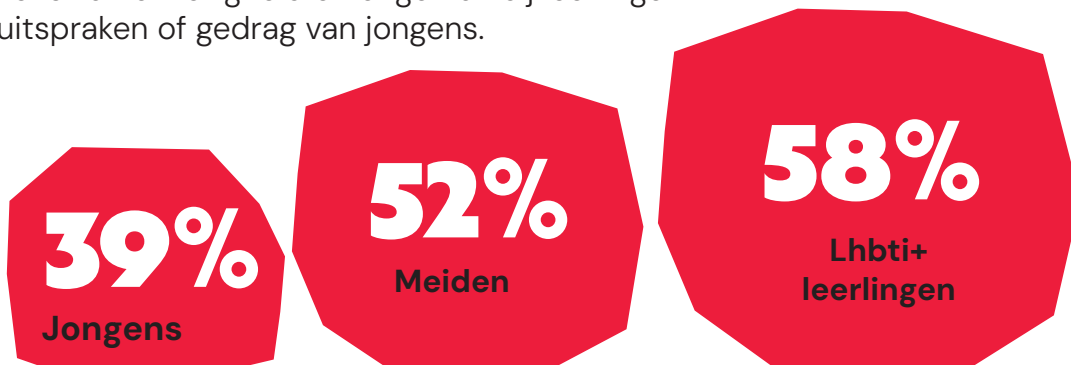
29%

De kwaliteit
van dialoog of
discussie in de
klas

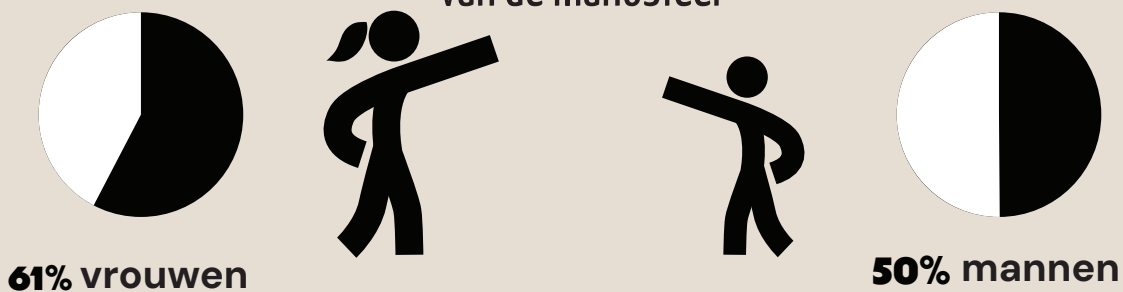

Ongemak en onveiligheid bij leerlingen

Professionals in het voortgezet onderwijs signaleren gevoelens van onveiligheid en ongemak bij leerlingen door uitspraken of gedrag van jongens.

Vrouwen in het onderwijs signaleren vaker mogelijk negatieve invloed van de man sfeer

Vrouwen denken vaker dan mannen dat uitspraken en gedrag – die mogelijk voortkomen uit de man sfeer – de afgelopen vier jaar zijn toegenomen. Vrouwen ervaren ook aanzienlijk meer negatief gedrag en negatieve invloed op de sfeer, dialoog en omgang in de klas dan hun mannelijke collega's.

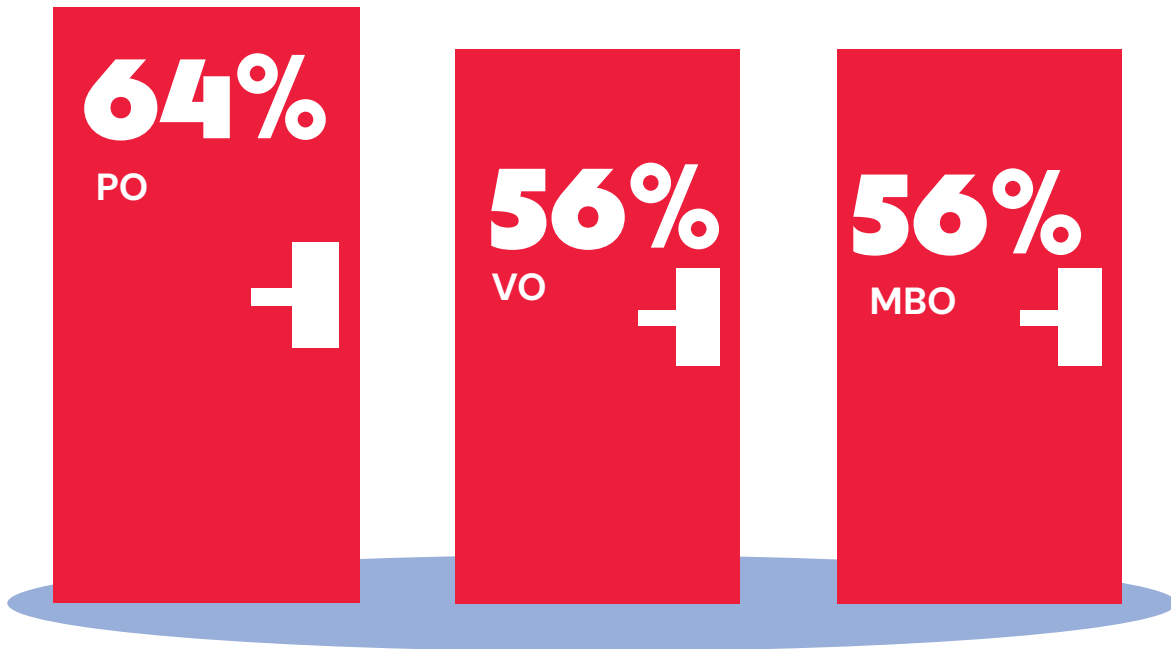
De positie van vrouwelijke professionals

*Hoeveel daarvan toe te schrijven is aan de man sfeer valt uit dit onderzoek niet op te maken.

Basisonderwijs en middelbaar beroepsonderwijs

Naast het voortgezet onderwijs zien we ook signalen van de invloed van de manosphere in het basisonderwijs (groep 7/8) en het middelbaar beroepsonderwijs.

Wat opvalt is dat basisschoolprofessionals zich minder zorgen maken (47%), maar de afgelopen vier jaar zien ze wel een toename van signalen (64%). Dat is meer dan hun collega's in de andere onderwijssectoren. In het middelbaar beroepsonderwijs valt op dat professionals minder zicht hebben op de invloed van de manosphere, maar dat de invloed er wel degelijk is.

Waar lopen onderwijsprofessionals tegenaan in de klas?

Professionals lijken te worstelen met de balans tussen corrigeren en open dialoog, vooral wanneer gedrag 'half grappend' wordt gebracht. Het lukt niet altijd om adequaat te reageren.

De pedagogische rol van de school

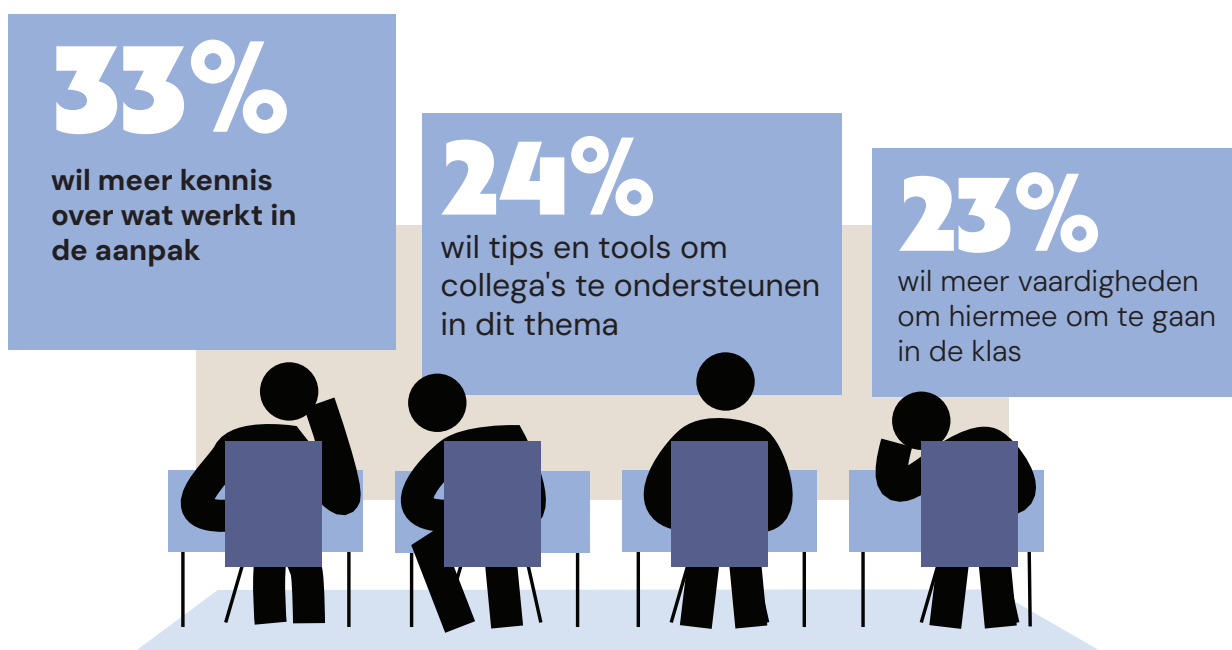
Het merendeel van de professionals in het voortgezet onderwijs vindt dat de school een rol heeft bij het omgaan met (de invloed van) de manosfeer.

Behoefte aan ondersteuning

55%

van de professionals heeft behoefte aan ondersteuning om negatieve invloeden van de manosfeer op jongens en op het schoolklimaat tegen te gaan.

Wat kunnen scholen doen?

Het onderzoek laat zien dat onderwijsprofessionals merken dat het gedachtengoed uit de mannosfeer de sociale veiligheid op school negatief beïnvloedt.

Het onderzoek is te downloaden: **'Ervaringen van onderwijsprofessionals met de invloed van de mannosfeer op de sociale veiligheid binnen het onderwijs'**.

School & Veiligheid heeft vanuit brede expertise op het terrein van sociale veiligheid een aantal concrete adviezen voor scholen geformuleerd over wat zij kunnen doen. De adviezen zijn te lezen op [schoolenveiligheid.nl](https://www.schoolenveiligheid.nl). Hier staan ook praktische tools en tips die scholen ondersteunen in de praktijk.

Publicatie van:

Stichting School & Veiligheid ondersteunt scholen bij het bevorderen van een sociaal veilig klimaat. Bezoek de website [schoolenveiligheid.nl](https://www.schoolenveiligheid.nl) voor kennis, informatie, tools en adviezen.

Samenwerking met:

**Worden
Wie Je Bent**

De alliantie Worden Wie Je Bent (met partners Emancipator, Movisie en VHTO) ondersteunt scholen bij het bevorderen van keuzevrijheid en sociale veiligheid door het doorbreken van beperkende gendernormen/genderstereotypen. Bezoek [wordenwiejebentopschool.nl](https://www.wordenwiejebentopschool.nl) voor professionalisering, kennis, tools, gastlessen en inspiratie.

Vormgeving:

